

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 54.

V Ljubljani, sobota 6. marca 1926.

Leto I.

Skupščina Delavske zbornice.

V nedeljo se bo vršila prva skupščinska seja izvoljene Del. zbornice. S tem dnevom preneha njena začasnost in v roke izvoljenih delavskih in nameščenskih zaupnikov bo sedaj prešla zbornica.

Povdarjamo: ravno socialističnim predstavnikom delavskega razreda gre zasluga, da so se izvršile volitve v Delavsko zbornico. Saj so se ravno ti najbolje zavedali, da je uspeh, procvit in napredek Delavske zbornice vezan na zaupanje in kontrolo delavskega razreda. In, zavedajoč se važnega pomena Delavske zbornice, so zahtevali razredni predstavniki od vsega svojega početa, da se volitve razpišejo in izvedejo.

Ko se konstituira definitivna zbornica, ne moremo preko težav, ki jih je preživljala začasna Del. zbornica. Ob povsem nezadostni in neprimerni državni subvenciji, ki je znašala komaj tri tisoč dinarjev mesečno, zbornica ni mogla uveljaviti svojega stališča in ne razviti v zaželjeni meri svojega delovanja in delovnega načrta. Ob vztrajnosti, odločnosti in neustrašenem nastopanju socialističnih delegatov je onemogel napor meščanskih strank, da postane Delavska zbornica smešna karikatura in za delavske potrebe in zahteve odvisna ustanova.

Kljub temu pa so se meščanske stranke udeležile volilnega boja, postavile svoje kandidatne liste in najžalostnejše poglavje volilnega odbora tvorijo ravno delodajalskega razreda pri ravno izvedenih zborničnih volitvah.

Zato pa bo predstavnikom razrednega proletarijata prva skrb in glavna naloga, da delodajalski interes ne bo našel torišča v delavski zbornici.

Delavski interesi, delavske potrebe ne prenesejo tudi harmonije obeh razredov. Kot stanovska predstavništva, kot razredna predstavništva delavstva mora uveljavljati in uveljaviti interes delavskega razreda napram vsakomur brez izjeme. Zato zaupnikov enotnih organizacij ne bo motila okolnost, da je skoro polovica delegatov v skupščini takih, ki so izvoljeni na kandidatnih listah meščanskih, žoltih organizacij.

Potom Delavske zbornice ne pričakujemo proletarijatove rešitve. Slejkoprej bo dosegal proletarijat uspehe in zmage le potom neizprosne in nespravljivega razrednega boja. In, razrednemu boju mora služiti tudi Delavska zbornica. Zbornica mora ostati torišče razrednih interesov!

Težišče razrednega boja pa bo še vedno razredna delavska organizacija in tem razrednim organizacijam, ki zastopajo interese delavskega razreda, mora služiti Delavska zbornica.

Vemo, proletarijat, ki je volil kandidat razrednih strokovnih organizacij zaupa svojim zaupnikom. Zaupniki pa morajo to zaupanje visoko ceniti, uvaževati in ta zavest mora prevečati delegate pri njihovem delovanju in udeleževanju.

Enotnost delavskih strokovnih organizacij je dosegla zmago pri volitvah v Delavsko zbornico. Zato mora tudi enotnost zborničnih članov pričakovati zmagovitih in lepih uspehov v Delavsko zbornico. Le z iskrenostjo, brezpogojno solidarnostjo in medsebojnim zaupanjem pa bo

Rudarska komisija v Ljubljani.

Danes se bo sestala v Ljubljani rudarska komisija, da preišče in ugotovi gospodarski položaj Trb. premogokopne družbe in socialni položaj rudarskega delavstva. V tej komisiji se nahajajo predvsem zasotniki ministrstva socialne politike, pravde in ministrstva za šume in rude.

Skraini čas je, da spozna Trboveljska prem. družba, da ne sme nekontrolirano in nekaznovano uprtašati rudarskega, težko preizkušane delavstva.

Nepravilno je sestavljena ta ko-

misija. V to komisijo niso poklicali zastopnikov rudarskega delavstva, ki bi brezpogojno morali sodelovati pri razčiščenju gnusnega početja Trboveljske prem. družbe.

Komisija bo brezpogojno ugotovila vnebovpijoče krivice, ki jih trpi rudarski proletarijat in nevzdržno gospodarsko in socialno stanje rudarjev.

Izjavljamo, da bomo pazno zasledovali delo te komisije in skrbeli za to, da bo zaključila komisija s porazno obsodbo režima Trboveljske premogokopne družbe.

Proračun ministrstva za notranje zadeve.

Belgrad, 6. marca. O proračunu ministrstva za notranje zadeve, ki se sedaj razpravlja v parlamentu, se je razvila dolga debata. Debatu je pričel notranji minister Maksimović sam z ekspozicijem, v katerem je zagovarjal delo žandarmerije in policije, napovedal nove občinske in oblastne volitve, ne da bi le malo reagiral na napade, ki jih je nedavno proti njegovemu ministertvu naperil Radić.

Sedanja debata pa je naravnost strašna in grozna obsodba policijskega režima v državi. Nešteto slučajev je navedla opozicija o pristanskem postopanju policijskih

oblastev, o batinanju, da, tudi o ubojih, ki so jih uprizarjali policijski in politični uradniki, so govorili v parlamentu.

Naravno je zato, da se sedaj radičevska stranka noče vmešavati v to debato in noče prevzeti soodgovornosti za postopanje policijskega režima. Pač pa bodo tudi radičevi s svoje strani predložili v zadevi notranjega ministrstva svoje zahteve, ki bodo predpogoj, da glasujejo za proračun.

Zanimivo je tudi, da so nekateri radikalni poslanci sami navajali o divjaštvi policije in žandarmerije naravnost neverjetne stvari.

Chamberlain zahteva za svojo politiko svobodne roke.

London, 6. marca. Ob splošnem zanimanju in največji pozornosti je podal Chamberlain v angleškem parlamentu svoje poročilo o prihodnjem zasedanju Zveze narodov. Predvsem se je pečal s kontroverzami, ki so nastale v zunanjepolitičnem svetu glede pomnožitve mest v svetu Zveze narodov.

Chamberlain je izjavil, da je z napetostjo zasledoval potek tega spora in tudi govori Brianda, Luthra, Vandervelda in Skrzinskega kažejo, da se vsi ti zavedajo s tem vprašanjem nastalega spora. Po Chamberlainovem mnenju vlada v vseh državah jasna volja za sporazum. Tudi Chamberlain v načelu ne nasprotuje težnji, da se poveča število mest v Zvezi narodov. Dobro pa se zaveda, da bi v sedanjem

času onemogočilo povečanje števila mest Nemčiji vstop v Zvezo narodov. Zato je po Chamberlainovem prepričanju sedaj pač najvažnejše, da se Nemčiji ne delajo težave in da se locarnska pogodba tudi v tej smeri izvede.

Splošno začudenje in proteste pa je vzbudila Chamberlainova izjava, da se angleška vlada v tem vprašanju še ni opredelila in zahteva, da se pusti angleški delegaciji v tej zadevi popolna svoboda.

Za Chamberlainom je govoril takoj Macdonald, ki je ostro grajal negotovo in neodločno stališče angleške diplomacije. Predvsem pa je Macdonald resno podvomil, da bi imela angleška vlada še svobodne roke.

Beneš na Dunaju.

Dunaj, 6. marca. Na poti v Ženevo je obiskal Beneš oficijelno tudi avstrijsko vlado. Pri tej priliki so podpisali razsodiščno pogodbo med Češkoslovaško in Avstrijo, ki ureja mirno reševanje nastalih sporov med obema državama.

Benešev obisk pomeni seveda v zunanjepolitičnem pogledu orecejšnjo važnost. Saj je ravno Češka najbolj interesirana na tem, da se ne izvede priključitev Avstrije k Nemčiji. Zato je tudi Beneš svoječasno z vsem svojim vplivom sodeloval pri sklepanju ženevskega pakta, potom katerega so krščanski socialisti skušali izvesti sanacijo propadlega avstrijskega

državnega gospodarstva. Svoječasno so že socialni demokrati pod Rennerjevo vlado upostavili ožje stike s Češkoslovaško, vendar pa so takrat ravno krščanski socialci uprizorili proti temu najhujšo gonjo.

RAZSODBA V HAAGU.

Haag 6. marca. Razprava proti madžarskim falzifikatorjem je končala. Sodišče je spoznalo vse tri krive delikta razpečevanja in skrivanja ponarejenega denarja in obsodilo polkovnika Jankoviča na devet, ostala dva obtoženca pa na sedem let ječe. Po objavljeni razsodbi je Jankovich izjavil, da on ni hotel oškodovati Holandske, marveč le Francijo in Češkoslovaško, ki jo sovraži.

Iskreno pozdravljamo delegate, ki se bodo sestali na skupščinski seji Delavske zbornice. S pozdravom pa vezemo tudi ravno tako iskreno željo, da nadaljujejo tudi v zbornici neustrašno svoje delo za enotnost razrednega proletarijata.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritličje.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22— Din, za inozemstvo mesečno 32— Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2 25 Din. Pri večjem številu objav popust.

WINDISCHGRÄTZOV DNEVNIK

Budimpešta, 6. marca. Windischgrätz je vodil o svojem delovanju v falzifikatorski aferi obširen dnevnik. Ta svoj dnevnik je oddal pred aretacijo svoji ženi. Ko je sedaj žena videla, da vale vsi največjo krivdo na Windischgrätzu, je oddala dnevnik nekemu politiku, le ta pa Karolyju. Na ta način je mogel razkriti Karoly politično ozadje falzifikatorske afere in sodelovanje aktivnih članov Bethlenove vlade.

ZNIZANJE POŠTNIH PRISTOJBIN.

Belgrad, 6. marca. V poštnem ministertvu napovedujejo za 1. april znatno znižanje vseh poštinih, telefonskih in telegrafskih taks. Ministertvo je že izdelalo pravilnik, ki bo te dni podrobno sestavljen, na kar bo predložen ministrskemu svetu. Tako javljajo iz Beograda in nam se zdi to znižanje umestno in potrebno, le ti isti „1. april“ nam je močno sumljiv.

NOVA MEŠČANSKA VOJNA NA KITAJSKEM.

Washington, 6. marca. Državni urad je uradno objavil, da je dobil poročila o novi meščanski vojni na Kitajskem. Armade, ki so doslej imele v Pekingu in Tientsinu oblast v svojih rokah, hočejo napasti združeni nasprotniki.

EKSPLOZIJA V PRAGI.

Praga, 6. marca. Skozi praške ulice so peljali vojaški municijski voz naložen z granatami. Iz nepojasnjene vzroka je naložena municija sredi neke ceste eksplodirala. Vsled eksplozije so popokale seveda v dotični ulici vse šipe, posamezne hiše so se porušile in eksplozija, ki se je pripetila v gosto obljudeni ulici, je zahtevala seveda tudi veliko človeških žrtv. Število ubitih še niso ugotovili, ga tudi zakrivajo, ranjenih pa so prepeljali v bolnico 60 oseb. Vojake, ki so spremljali municijski voz, so granate enostavno raztrgale. Učinek eksplozije je bil tako hud, da so do tretjega nadstropja prileteli odtrgani deli vojaških teles. Med praškim prebivalstvom vlada velikansko razburjenje in cestno službo opravlja v dotičnem okraju sedaj vojaštvo.

ZLATO IZ ŽIVEGA SREBRA.

Berlin, 6. marca. Nedavno je profesor kemije Mithe dokazoval, da mu je uspelo izpremeniti živo srebro v zlato. Sedaj pa je kemik dr. Haber imel o Mithejevih poizkusih predavanje in dokazal, da je taka izprememba zaenkrat še nemogoča.

BOLEZEN MINISTRKEGA PREDSEDNIKA ŠVEHLE.

Praga, 6. marca. Ministrski predsednik Švehla je ponovno obolel. Mož trpi na težkem ledičnem in srčnem obolenju.

Borza.

Zagreb. Berlin 13.52—13.57 (13.517—13.557), Italija 227.15—228.35 (227.26—228.46), London 275.55—276.75 (275.40—276.60), Newyork 56.61—56.91 (56.50—56.90), Pariz 211—212 (213.50—215.50), Praga 168.05—169.05 (167.97—168.97), Dunaj 7.99—8.03 (7.9945—8.0345), Curih 10.9250—10.9650 (10.9175—10.9875).

Curih. Belgrad 9.155 (9.16), Budimpešta 72.80 (72.80), Berlin 123.70 (123.70), Italija 20.82 (20.84), London 25.2425 (25.245), Newyork 519.50 (519.50), Pariz 19.29 (19.33), Praga 15.385 (15.38), Dunaj 73.25 (73.25), Atene 7.40 (7.40), Bukarešt 2.27 (2.27), Sofija 3.70 (3.70), Madrid 73.25 (73.25), Varšava 65.50 (66.50).

Trboveljska družba in preiskovalna komisija.

Kakor javljajo iz Belgrada, so bile razne sile in razni uplivi pridno na delu, da preprečijo odhod ministrske komisije v Slovenijo, ki naj preišče vprašanje rudarske redukcije in znižanja plač in sploh celokupno delo in stanje Trboveljske družbe. Računamo, da bo komisija svojo nalogo izvršila z vso strogostjo in pravim socialnim razumevanjem, zlasti pa, da se bo obrnila tudi na rudarje same, odnosno na njihove direktne in legitimne zastopnike ter upoštevala njihovo mnenje in težnje.

Kajti, če se že ni moglo preprečiti odhod komisije, se bo gotovo skušalo sedaj prepričati vladne zastopnike, da je nesocialno početje Trboveljske družbe umestno in upravičeno. Ti zastopniki naj se zavedajo, da podpira pravično borbo naših rudarjev takorekoč vsa slovenska javnost, ker se zaveda, da so nakane Trboveljske družbe katastrofalne za naše gospodarsko življenje in za naše socialne prilike.

Dvajset odstotkov celokupnega slovenskega gospodarstva je v rokah Trboveljske družbe. Kako se je izvršila nacionalizacija te družbe je boljše, da ne pišemo. To je vnebovpijoče poglavje. Za Trboveljsko družbo tiči še danes inozemski kapital, zlasti dunajsko židovski, ki je nagromadil zlasti v povojnih letih ogromne dobičke, eksploatirajoč našo zemljo in produktivno silo našega delavstva. Politika Trboveljske družbe je bila borzna politika: Devize »Trifaille« na dunajski borzi so ji bile glavna skrb. Vlada je postopala s to družbo z neverjetno popustljivostjo. V tem pogledu bi morali napisati marsikatero težko in grenko resnico. Pa bomo o vsem še veliko pisali in marsikaj povedali, kar bo za našo javnost novo, povsem novo...

Komisija naj posveti svojo pažnjo ne samo sedanjemu stanju, nego tudi dosednjim visokim, nad 50 milijonskim letnim dobičkom, pa odpisom za investicije in koristi, ki naj bi jih naše gospodarstvo in naše delavstvo sedaj imelo od teh investicij.

Trboveljska družba je začetkom meseca že odpustila veliko število osebja, vzlic protestom in odporu v delavskih vrstah in v vsej javnosti; skušala je tudi proti jasnemu besedilu kraljevskega zakona o zaščiti dela podaljšati delovni čas, grozi pa tudi z znižanjem plač. Ali se je na tem bojem svetu že kdaj zgodilo, da se podaljša delovni čas baš v trenutku, ko se pod pretvezo, da ni dela, odpušča na stotine in stotine delavcev? Ali si moremo misliti večje ironije? Če misli Trboveljska družba, da se sme poživljati na mnenje in bedo delavstva in celokupne slov. javnosti in da je ona več kot država sama in njeni zakoni, tedaj je pač tudi dolžnost komisije, da

pove tej družbi, da so poleg devize »Trifaille« in drugih borznih židovskih interesov, še drugi momenti in obziri po sredi.

Delavstvo bo nasledovalo delo komisije in nadaljevalo svojo borbo do kraja.

Propasti in umreti noče!

Igračkanje z delovnimi silami.

Današnje pojmovanje dela in današnja razvrstitev dela je že v toliko napredovalo, da moremo popolnoma mirno govoriti o ročnem in duševnem proletarijatu. Oba se morata boriti za obstanek svojih pravic, oba sta v največjih slučajih podrejena kapitalu, pa naj bo že kapital v državnih ali pa v privatnih rokah. In dostikrat se zgodi, da v tej podrejenosti trpita oba in da sta oba smatrana le kot delovni material, ki naj zvesto služita kapitalu in zastopnikom kapitala zvesto sledita in ga tudi politično okrepita.

Značilno za povojne razmere je dejstvo, da se države ne znajo in nočejo zainteresirati za svoj proletarijat in ga puste v skrajno razrvanih položajih hirati in zgubljeni fizične in psihične sile in ga celo namenoma zavirajo, da se ne more dvigniti do razgle, kot bi bilo vsemu razvoju prikladno in potrebno, zaslužja ga in ga oklepa v ozke meje raznih »prepričanj«, ki so po volji državnikov in strankinih reprezentantov. Le kadar je proletarijat toliko gmotno podprt, da se more poleg dela še razgledati po svetu, uravnati se v toku svetovnih idej, le takrat je možno misliti na izboljšanje socialnih prilik in računati na socialno enotnost.

Jugoslavija nam daje v tem pogledu nadvse značilen pojav delovne razcepljenosti vseh stanov ročnega in duševnega dela. Borba za kruh je tolikanj razbegnila delovne sile, da so vsi poizkusi združitve skoro brezplodni in se proletarijat ne zaveda več svojih višjih smernic; da dobi skromni kos kruha, mu je vse, na druge pozablja in v današnji dobi drugače tudi ne more.

Je pa tudi politika naše dobe tako zamegljena, tako zamotana v razne sanjarske hipoteze, da se človek ne more ogreti za fantome posamezni kričavih pridigarjev in se ne more navdušiti za osebne ambicije posameznih lačnih duševnih praznot, ki se igrajo z narodom in se igrajo z državnim in narodnim premoženjem.

In tako se je zgodilo, da je ročni in duševni proletarijat razdvojen, razmetan in nametan v stotine sekt, ki so posamič brez moči, poti v skupnost pa ne najdejo, ker so notranje ali prazne in mrtve, ali pa, ker jih vodijo posamezni parasiti, in ne smejo na pot, ki jo jim diktira sree in vest. In tako se je danes zgodilo, da je duševni in ročni proletarijat čisto slepo orodje: na eni stra-

ni vladnih mogoteev, na drugi privatnih zastopnikov kapitala in masa tega proletarijata sključeno ždi v stremeljenju v svojo usodo, molči in si ne zna izhoda.

Imamo ministristvo za narodno zdravje, imamo ministristvo za socialno politiko, toda obe ministristvi videnja ne posvečata pažnje stvarim in dogodkom, ki se najbolj tičejo obeh. Ministristvo za narodno zdravje pozablja na narodno zdravje in gleda mirno vedno naraščanje bolezni in hiranje celih delov naroda, socialno ministristvo pa pozablja na svojo socialno misijo in mirno pušča delavce in delavske družine na cestah in vse to — na ljubo kapitalu, ki pri nas zavzema že fevdalne simptome.

Le tako nam je razumljivo, da se vlada more igrčkati z delavci pri trboveljski družbi in se more igrčkati prosvetno ministristvo z uradniki in jim ukinja nenadoma plače. Pri vsem tem igrčkanju pa hoče še izsiliti zupanje in hoče vdane vernosti, ali recimo, klečeplaznega patrijotizma. Kje so še tisti slepci, ki v takih razmerah morejo prisegati na Radičeve, Pašičeve, Korošceve ali pa Žerjavovo bandero? Žalostno bi bilo, če se proletarijat v tem okrutnem času ne zave svoje dolžnosti in se ne strne v močno linijo, da tako zagotovi in obdrži življenje svojim eksistenčnim pravicam.

Izdali smo slovensko fronto!

Že od nekdaj imajo meščanski listi navado, da socialiste v lastni državi preganjajo z vzornim, discipliniranim, domoljubnim obnašanjem socialistov v drugih državah. Za nemške nacionaliste so nemški socialisti največji izdajalci nemškega naroda, za slovenske nacionaliste smo pa slovenski socialisti izdajalci slovenskega naroda, dočim so seveda za te naše nacionaliste nemški socialisti demokratje največji nemški patrijotje. Še so nam v spominu blaženi povojni časi, ko smo bili po mnenju slovenskih velepatritijskih listov jugoslovenski socialisti vsi po vrsti prodani Italiji, istočasno smo pa čitali v italijanskih kapitalističnih listih, da so vsi italijanski sodrugi prodani Jugoslaviji... No, in sedaj, ko gre za ubogo slovensko fronto, ki naj v prvi vrsti reši naše še bolj uhoge slov. meščanske stranke pred težko odgovornostjo zaradi neznošnih, obstoj slovenskega naroda ogrožajočih gospodarskih, socialnih in političnih razmer, pa nam že zopet očitajo, da smo izdajalci domovine, ker ne verujemo v čudodelne učinke take fronte. Ali ni — milo rečeno — tipično slovenska politična naivnost, če se resno računa z možnostjo, da boste kdaj slovenska demokratska in slovenska klerikalna stranka soglasno in iskreno delale na rešitvi Slovenije, medtem ko gre obehma predvsem le za to, da rešite svojo stranko?

Problem Slovenije je gospodarski in socialni problem — na rešitvi takega problema naj delajo organizirane gospodarske in socialne sile v narodu, kakor v slučaju rudarskega problema — s tem se to, čeprav paralelno, vendar skupno delo že v praksi izvaja. Bližnji čas bo pokazal, kdo bo smoteno in iskreno vztrajal do kraja v borbi za najnujnejše socialne in druge pravice delovnega naroda.

Pa, kakor rečeno, socialisti smo vedno izdajalci, kakor hitro se ne strinjamo z meščanskimi političnimi in drugimi več ali manj očitnimi kalkulacijami. Veleizdajalci in še vse huje pa smo, če še povrhu trudimo, da je razredna borba in da so močne razredne organizacije edina zanesljiva in izdatna opora izkoriščanih, razlaščenih in osleparjenih...

Uspehi socialistične stranke na Norveškem in v Avstriji.

Na Norveškem so bili komunisti precej časa v vodstvu delavskega gibanja in norveška delavska stranka je bila v resnici komunistična stranka, podložna Zinovjevemu diktatom, dokler se mu ni uprla in s tem povzročila razkola v svojih vrstah. Socialistična stranka je pred štirimi leti skoro izginila.

Pri občinskih volitvah, ki so se vršile nedavno po vsem Norveškem, je socialna demokratska stranka znatno napredovala, medtem ko je napol komunistična delavska stranka nazadovale. Izvoljenih je bilo 287 socialnih demokratov, 416 laboritov in 109 komunistov. Delavska stranka se vedno bolj nagiba k socializmom in kot je sklepati iz poročil, so razlike, ki danes ločijo ti dve stranki, bolj osebne in lokalne, kakor pa načelne.

Avstrijska socialistična stranka je v preteklem letu narasla za deset tisoč novih članov. Sedaj ima 576.107 članov, ki plačujejo članarino. To je za deželo, ki ima le nekaj nad šest milijonov prebivalcev, ogromno število.

Avstrijska socialistična stranka je najbolj napredovala na Dunaju, nasprotno pa je nazadovale v članstvu na deželi na Štajerskem in Tirolskem.

Pravijo...

V državni tiskarni, kjer tiskajo marke in kolke, so goljufa dobili. Na svoj račun je imel tiskarno v najemu, pa si iz tega naslova tri hiše nakupil.

Davke je za svoje hiše pošteno odrajal, pa bo le bolj in več zaprt kot pa Pašičev Rade.

Zasluzno delo je delal zaprti upravnik drž. tiskarne. Vsaj nekaj pametnega so tiskali v drž. tiskarni, ko je izvrševal na svoj račun privatna naročila.

Miroslav Krleža:

GOLGOTA.

Drama v petih dejanjih.
Prevel FERDO DELAK.

15

KRISTIJAN: To noč sem se še nekako izvil! A ne vem! Kar bo, bo! Tudi sedaj so mi bili za petami, a so me na mostu izgubili! A jaz sem prišel, da se dogovorimo!

GLASOVI: Psst! Psst! Čujmo! Psst!

PROTIGLASOVI V ZBORU: Ljudje, vse to ni dobro! Vendar bi bilo treba delati! Stradali bomo še! Kaznovali nas bodo z globo!

BOJEVIT GLAS: Zajci! Kaj nas briga globa?

PROTIGLAS: Tebe se ne tiče! Tebi se ne derejo otroci pri mizi! Tebi je lahko!

GLASOVI: Tako je! To ne spada sem! To je politika!

GLAS: Pa naj gre, kdor se boji! Vsak ima svojo glavo! A pazi naj se! Denunciacija pomeni nož!

PROTIGLAS: To ni denunciacija! Mi se ne bojimo! A to ne spada sem! To je politika! Pojdite! Pojdite, ljudje! Gremo!

(Ena gruča se je od množice oddelila in se razhaja. Ropot njihovega orodja se čez malo časa čuje po trajektih in kotlih.)

1. DELAVEC od traverze: To so rumeni! Prokleti Judeži! Vse denuncirajo! Nikdar ni med nami sloge!

GLASOVI: Kristijan! Kaj je? Govori! Čujmo! Psst! Naj jih vzame vrag! Psst!

KRISTIJAN: Torej, sodrugi, v glavnem vam je znano radi česa gre! Od danes zjutraj na-

šega odbora ni več! Potekla je kri! (Premor. Depresija je vidna. Tišina.) Tekla je naša kri. Ljudje. In pazite dobro! Vsak tak trenutek, katerega mi sedaj doživljamo, je tako važen, da se mogoče tisoč in tisoč let na tem trenutku okreče kakor na osi. Zato je treba, da svoje možgane zberemo in da dobro pazimo, kaj hočemo in kako hočemo! Ker ne gre samo radi nas, gre tudi radi naših otrok in dece naših otrok! Torej pazite dobro na vsako mojo besedo! Mislim, da imam pravico govoriti v imenu naših mrtvih sodrugov, ker sem jaz edini še ostal, in če se še z menoj kaj dogodi, da veste kaj je na stvari, in da —

GLAS: Nič se ne bo zgodilo! Ne pustimo tega!

KRISTIJAN: — in da se nekaj zagrabi in premakne! Ker ne moremo pustiti, da z nas živih režejo kožo dan na dan!

GLASOVI: Tako je!

KRISTIJAN: Mi vsi smo vrženi na kocko, dragi moji! Danes jaz, jutri ti! In to gre tako že tisoč in tisoč let! A jaz vas vprašam: zakaj nas oni koljejo in ubijajo? Kaj smo jim zaskrivil? Ničesar jim nismo zaskrivil, kakor jim ni zaskrivil ničesar Jezus Kristus, pa so ga vseeno pribili na križ! On je hotel, da tudi berači in delavci žive kakor ljudje, pa so ga obesili. A kdo ga je obesil? Pilat in Judi! In tudi nas obešajo naši Pilati in Judi, in včera in predvčerajšnjem in pred petimi in pred desetimi in pred petnajstimi in pred tisoč leti, in vedno, vedno, od Krista pa do danes, vedno neprestano obešajo nas bedne in lačne in ranjene! Ljudje! Dva tisoč let visimo na križu pribiti, kakor Kristus, in dva tisoč

let nas oni koljejo in ubijajo, in to jim še vedno ni dosti! Barabe, Kajfeži, Pilati in Judeži! Oni še vedno niso dovolj siti našega mesa in še vedno jih žeja naše krvi! Je tako, ali ni?

GLASOVI: Tako je!

KRISTIJAN: Visimo, da visimo in pribiti smo, in roke so nam pribite in noge z debelimi žebli! In kri nam teče na naše rane, naša topla kri, in oni nas vse bolj pribijajo in razpenjajo! Razpenjajo nas, mučijo nas, streljajo nas brez sodbe, kakor pse, pljujejo po nas; a kdo nam bo pomagal, če si ne bomo pomagali mi sami? Vprašam vas: Kdo nam bo pomagal? Če si ne bomo pomagali mi sami, nam ne bo pomagal nihče!

GLAS 1. DELAVCA od traverze: Tako je! Tako jaz že dolgo pravim, a ne verujejo mi!

GLASOVI: Tako je, da! Složni! Samo složni da bi bili!

KRISTIJAN: Pribiti smo torej sodrug, glejte, in roke so nam krvave in kosti polomljene, in do kdaj bomo viseli še tu, na svojo sramoto? Ljudje, jaz mislim, da je prišel čas, da se zberemo, da izrujemo žeblje, in da stopimo iz tega prokletega križa! Čemu naj vedno visimo zgoraj? Čemu naj pribijajo vedno le nas in po nas pljujejo? Zakaj ne bi mi naenkrat pribili nekoga, ne pa vedno samo oni nas! Zato vam pravim v svojem imenu in v imenu onih mrtvih tam zunaj pri skladišču, da je bilo dosti naše krvi in naših ran, in da mi nočemo več na križ! Na križ Judeži in Pilati!

(Dalje prih.)

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 6. marca: Ob 15. uri popoldne: Pegica mojega srea. Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.

Nedelja, 7. marca: Ob 15. uri popoldne: Deseti brat. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ob 20. uri zvečer: Ana Christie. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 8. marca: Deseti brat. Red E.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Sobota, 6. marca: Večni mornar. Red F. Nedelja, 7. marca: Ob 15. uri popoldne: Žongler Naše Ljubje Gospe. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ob pol 20. uri zvečer: Grofica Marica. Izven. (Premiera).

Premijera »Grofica Marice« v Ljubljani. V nedeljo, dne 7. t. m. ob pol 8. se vprizori v opernem gledališču Kalmanova opereta »Grofica Marica«, ki je bila izmed vseh operet, ki so v zadnjem času prišle na gledališki oder, skoro največkrat izvajana.

Dijaška predstava v drami. Danes v soboto, dne 6. t. m. ob 15. uri se vprizori v drami Mannersova veseloigra »Pegica mojega srea« kot dijaška predstava pri izredno znižanih cenah.

V večerajšnji notici na tretji strani »Svoboda« Glince, se je pomotoma razblijnil stavek v sredini sestavka; stali bi moralo: »Motes in njegova žena sta rešila povoljno svojo nalogo. V svojo vlogo se ni mogel vživeti dr. Fleischer.« Druge pomote so čitatelji mogli popraviti sami.

Križem sveta.

Krvniki včasih niso uživali posebnega spoštovanja, zato pa so bili gmotno jako dobro preskrbljeni. Krvnik je imel istotako visoke dohodke kot mestni fizik, poleg tega je bil pa še običajno lastnik javne hiše in se pečal z zdravljenjem, pri čemer je ogromno zaslužil. Šele francoska revolucija je tudi krvnikom zagotovila v družbi iste pravice, kot jih imajo drugi državljani.

Pariz je štel leta 1770. okrog 600 tisoč prebivalcev. Od teh je bilo 20.000 samo prostitutk. V času revolucije se je število zvečalo na 30.000. Vsekakor je bil Pariz že nekdanje moralno mesto.

V srednjem veku je vsak deseti na smrt obsojeni pripadal krvniku, ki ga je krvnik mogel, seveda proti primerni odškodnini osvoboditi in rešiti smrti. Vsakokratni cesar ni imel samo pravice poljubno pomilostiti zločince, zadoštovalo je že, če se je obsojenec dotaknil in poljubil pred pričami kraljevo obleko. Iz mesta izgnani so se mogli neovirano vrniti, če se jim je posrečilo prijeti za uzdo cesarskega konja in iti v mestu poleg kralja. Toda kljub temu je imel krvnik navadno polne roke. Samo za kmetske vojne je krvnik samo v Baslu obglavil 500 ljudi.

Kralj Eldred angleški je ukazal vjete danske žene sleči in nage zakopati do prsi v zemljo, da so bile na milost in nemilost izročene v hrano psom in roparskim pticam.

Večnega ženina so aretirali v Boenu. V Evropi in v Ameriki je skozi 40 let sklenil neštevilno zakonov. Vsakokrat, ko se je poročil, izdajal se je za zdravnika, je pobral ženi vse premoženje in tudi od njenih starišev izpulil vse mogoče vsote in potem izginil. Živel je pod različnimi imeni in se preživljal samo z ženitvijo. Tudi z Dunaja jih je več odpeljal, prav tako iz Švice, žrtve pa navadno zavajal v London. Nedavno se je v Rimu seznanil z mladim bančnikom. V hotelu ga je kloroformiral in ga temeljito izropal. Pobral mu je 27.000 franc, frankov, 600 lir in več draguljev. Končno je pa vendar prišel oblastem v roke.

Na ženitovanjskem potovanju. »Kako lepo od tebe, da si me med vožnjo skozi predor tako nežno poljubljala.« — »Jaz? — Za božjo voljo, draga, saj sem vendar spal!« je mož presenečeno vzkliknil.

Dnevne novice.

Buržuazija je povsod enaka. Dunajski občinski svet ima ogromen komunalni program, ki so ga izdelali socialni demokrati, ki vodijo dunajsko občino. Zlasti pospešuje občina gradbo stanovanjskih hiš in naselbin, h katerim je prispevala tudi država. Letos pa je krščansko-socialni minister dr. Resch to pomoč odrekel občini, češ, da ima občina sama dovolj denarja. Z ozirom na veliko nezaposlenost v Avstriji so pa ta javna dela zelo pomembna akcija dunajske občine v omiljenju socialne bede. V torek je imel sejo svet za preskrbo nezaposlenih in ob tej priliki so zastopniki socialne demokracije odločno zahtevali, da mora vlada to vprašanje ponovno vzeti v pretes, toda niti en krščanski socialist, ki so v sosvetu, se ni zavzel za stvar. Poleg tega je dunajska občina največji davkoplačevalec v državi in socialno najbolj eksponirano mesto, katerega pošena stremeljenja bi vlada morala podpirati. — Dunajskim socialnim demokratom se godi prav tako, kakor se je godilo pokojnemu ljubljanskemu županu s. dr. Periču.

Blagostanje v Sloveniji... V 20. št. Uradnega Lista za ljubljansko in mariborsko oblast beremo, da so v konkurzu fa Juhan v Ljubljani, fa Marija Bartl, Stritarjeva ul. 9, Alojzij Pihler, sodar v Mariboru, g. Zgone Baloh, trgovec v Mariboru itd., da se bo v Dražgošah prodalo več zemljišč na dražbi itd. V št. 19 so sklepi glede konkurzov tvornice Lutz v Domžalah, glede konkurza trgovca Kraševica iz Sv. Jurija ob Taboru in glede konkurza trgovca Franca Skuhale iz Sv. Trojice. Gosp. Ivan Gajšek, trgovec v Ljubljani na Sv. Petra c. pa je v prisilni poravnavi. — Res blagostanje!

Vojno ministrstvo naročilo 160 vagonov in fanterijske municije. Bratislava tvornica municije J. Roth je prejela od našega vojnega ministrstva velika naročila za dobavo municije. Prvo naročilo znaša 160 vagonov in fanterijskih patron za čedni znesek 80 milijonov čeških kron ali 135 milijonov dinarjev. Tvornica je že pričela z dobavo in je tako z delom za dolgo časa preskrbljena. Zanimivo je, da se je po prevratu, ko je prenehala vojna konjunktura, Rothova tvornica pečala le z izdelavo lovske municije. V zadnjem času se je pa začelo znova v tvornici intenzivno producirati vojne potrebščine. Sprejelo se je večje število novih delavcev. Žična železnica, ki veže tvornico s kolodvorom, je nepretrgoma v pogonu. Brez komentarja!

V Trbovljah je napovedal konkurz veletržec Dežman. Njegov konkurz bo marsikoga zelo zadel.

Iz ljubljanske okolice. Oprostite mi, da se tudi jaz obrnem na »Delavsko Politiko«. Včasih razmišljam o delu naših delavskih organizacij. Posebno o naših zadrugah. V vseh časih, pa naj se je vršilo v ostalem delavskem gibanju še tako valovanje, so naše zadruge ostale zveste svojemu delu in so delale z uspehom ne ozirajoč se na levo in desno. Sedaj ko se je razburjenje precej pomirilo, pa bi morali vsi, da gremo na delo za povzdigo naših zadrug: za konzum, za Produkcijo, za mizarsko zadruge, za Jugometalijo, za produktivno zadruge knjigovezov itd. Tu bomo imeli največ uspeha!

Izkopnine iz hunske dobe. Pri kopanju jarkov za vodovod v koloniji »Stan in Dom« na Tržaški cesti (ob vili g. Kosa) so našli razne ostanke iz hunske dobe. Poklicali so zastopnika muzeja dr. Mala, ki pregleduje izkopnine. Bomo se poročali.

Zanimiva tožba. Iz južne Srbije je poročil pravoslavni pop hčerko uglednega bančnega ravnatelja iz Beograda. Sedaj je pa žena vložila tožbo na ločitev zakona, ker je njen mož homoseksualen.

Švicarska policija je aretirala bivšega blagajnika parobrodarskega društva iz Novega Sada Franja Kulika, ki je pred meseci pobral iz blagajne 300.000 Din. Prepeljejo ga najbrž v Novi Sad.

V Belgradu študentke še nadalje drve v smrt. V sredo si je zopet prerežala žile medicinka Katarina Katić. Vzrok: konflikt z očetom. Prepeljali so jo v bolnico in je upanje, da še okre-

va. To je že osmi poskus samomora med študentkami v letošnjem letu in sicer samo na belgrajski univerzi.

Zlorabe v ministrstvu notranjih del. Načelnik litografske delavnice Milorad Toskić je sprejemal v državni litografiji obsežna privatna naročila, jih zaračunal, pa si denar obdržal. Prijeli so ga in je zlorabe deloma priznal. Šlo bo za ogromne vsote. Toskić je drugače bogat in je lastnik več hiš v Belgradu.

Verska razlikovitost v Jugoslaviji. Pravoslavni je v naši državi 5.602.207, to je 46,6% prebivalstva. Duhovnikov imajo 2568. Rimsko katoliških pripadnikov pa 4.735.154, torej 39,5% prebivalcev, duhovnikov 3246. Protestantov 216.597 in 1350 duhovnikov, Judov 64.159 in 94 duhovnikov, muslimanov 1.337.687 in 1100 duhovnikov. Pripadnikov raznih konfesij je 17.636.

Profesorji v Kragujevcu groze Radić se stavko, če jim ne plača takoj vseh honorarjev in dolžnih pristojbin. Radić se je vsekakor priljubil profesorjem in si s svojim delom in s svojo »seljaško« prosveto utvaril obilo »zapanja«. Vse prav!

V belgrajsko porodnišnico je moralo mlado dekle iz Prilepa. Ne dolgo pred porodom je zahtevala zapisnikarja in tam izpovedala, da jo je spolno izrabil njen oče, ki je pop v južni Srbiji. Oče je vdovec in se kot duhovnik ne sme v drugo poročiti. Ko je prišel nekega večera domov pijan je hčerko nasilno defloriral. Popa so zaprli.

Smrtna nesreča. V Studencih pri Mariboru je povozil avtomobil 15-letnega fanta. Fant je stal v taki bližini vrtiljka, da bi ga bil oplazil čoln. Voznik mu je zakričal, naj se umakne, fant se je umaknil, pri umiku ga je pa podrl nenadoma avtomobil in je fant obležal na mestu mrtev.

Ustrelil se je v Belgradu načelnik ministerstva saobraćaja dr. Hinko Fišcher, doma iz Osijeka. Morali bi mu odrezati nogo v šled krvnega zastrupljenja, pa si je končal življenje sam.

Zopet aretacija poštnega uslužbenca. V Laškem so aretirali poštnega uslužbenca F. Z. Obdolžen je tatvine. Pri hišni preiskavi so tudi našli veliko število izpraznjenih pisem. Vse kaže, da je iz pisem pobiral tudi denar.

Skrben oče. Veleindustrialec Viktor Löwe iz Innsbrucka je z doma pobegnil sin in se dobro založil z denarjem. Zaljubljen se bil v neko plesalko iz dunajskega varieteteja ter se z njo odpeljal. Pred dvema dnevi se je njegov oče pripeljal za svojim sinom celo v Belgrad in tam sporočil oblastem, da ga naj zasledujejo. Vsekakor se skriva s svojo izvoljenko kje v kakem belgarskem zakotju.

Ni varno javno nastopiti v govorniški pozi. To žalostno resnicio je okušil tudi I. Z., ki je že dalj časa brezposeln in je hotel dati svojemu gnevu izraza v obliki ostrega protesta proti državi. No, pa so ga aretirali in se bo siromak moral za svoj protest pokoriti v ječi.

Ukradene odeje je kupovala Lucija Kerže od vojakov, ki so ji blago seveda poceni pradajali. In to jo je zapeljalo. Za kupčijo je zvedela policija in zaplenila odeje, ki so bile ukradene v garnizijski bolnici.

Kolo si je izposodil v neki gostilni v Št. Vidu nad Ljubljano že dvajsetkrat kaznovani Ivan I. S kolesom se je peljal proti Dravljani in ga tam kmalu začel prodajati. Kupčijo mu je pa zmešal stražnik, ki mu je napovedal aretacija. To pa I. ni bilo nič kaj posebe, vlegel je na tla, tako da je moral stražnik najeti voznika, ki je oba peljal do policije.

Babji boj. Kadar si ženske skočijo v lase je križ in prizor je nadvse »očarljiv«. Na mariborskem trgu sta se začeli obdelavati dve ženci in si kar v šopih trgale druga drugi lase, prav tako obleko. Stražnik jih je komaj iztrgal iz neljubeznivega objema.

Tiskovni sklad.

Za tiskovni sklad je daroval Majdić Florijan, Trbovlje, Din 5. Zadnji izkaz Din 649.75. Skupaj Din 654.75. Zadnji pri seštevanju preveč naštetu Din 1.—. Je torej pravilno 653.75.

Maribor.

Nov magistrat se v Mariboru očitno ne bo zidal, kakor so to prvotno želeli nekateri gospodje, ker mora naša občina prej rešiti druge mnogo bolj važne probleme.

Se 150.000 dinarjev za prešiče. Iz znane dobe, ko so izvažali prešiče in uvažali papir za liste, je ostal carinski račun še neporavnani. Danes terja carina 150.000 Din in gospodje so v tajni seji sklenili v izogib sodnih posledic ta čedni znesek tudi plačati. To so posledice gerentovanja in komisarjevanja.

Vprašanje avtomobilusa. To umestno inicijativo je sprožil v Mariboru bivši konzulat dunajske občine g. Srebotnik in ustanovil v to svrhu družbo. Sedaj pa predlaga mestni občini, naj ona prevzame podjetje v svoje roke in se angažira za nabavo 10 avtomobilov. Rentabilitetni račun nudi lepe perspektive. Gospodarska stran takega podjetja bi bila seveda precej dobra. Nič manjša pa tudi ni potreba za takem promet, ki bi vezal okolico z mestom. Zlasti je pozdraviti idejo, da se razširi promet do Slov. Bistrice in Dravograda. Nabava avtomobilov, ki bi se naj sklenila čimprej, znaša nekaj nad 8 milijonov Din. Radovedni smo, kdaj reši obč. svet predmetno vlogo.

Novo obč. stanovanjsko hišo v Smetanovi ulici bo zidal g. Nassimbeni, ki je predložil najnižjo ponudbo 1.847.655 Din za vsa betonska, zidarska in tesarska dela. Tokrat je vendarle zalegla socialistična kritika, kajti zadnjič so gospodje oddali dela g. Živicu, ki je bil dražji nego ostali ponudniki. Z zidanjem se prične v ponedeljek in mora biti poslopje do 1. novembra pod streho. Obsegalo bo 29 stanovanj.

Delavski zastopniki v občini enotni. Nedavno je vstopil v občinski svet na mesto komunističnega zastopnika Razborska s. Čanžek, ki nastopa skupno s socialistično delegacijo. Mi to pozdravljamo.

Pometanje mariborskih ulic je postalo zopet aktualno in mi želimo, da se čimprej izvede sklep obč. sveta, ki pravi, da se ulice samo do 1. marca pometajo čez dan; v poletnem času pa zopet ponoči. To je sklep, kot jih je bilo že več. Le kdaj se bo izvedel. Čudimo se, da zdravju škodljivo pometanje po dnevu ne vidi sanitetna oblast, ko je včasih ves Glavni trg zavrt v gošto meglo prahu!

Meljska in Einspielerjeva ulica bo sta vendarle enkrat popravljeni. Kaldrmino, ki jo pobira carinski blagajnik za mariborsko občino že več let in se ona šteka namesto v obč. blagajno v Belgrad, so, za Ljubljano, sklenili končno vrniti jo tudi Mariboru. Občina je dobila 4.092.000 Din, ki se bodo porabili za obe cesti.

»Straža« preneha izhajati. Klerikalna stranka naazduje na celi črti in sliši se, da namerava s 1. aprilom ustaviti že delj časa močno pasivno »Stražo«. Zlasti po porazu pri volitvah v Del. zbornico se je klerikalcev oprijel obup. Zadruga gosp. banka noče baje podpirati strankin tisk. Razumljiva so tužna Žebotova pisma, ki jih piše svojim političnim prijateljem strogo zapupno. Tako obupno pismo je te dni priobčil tudi nemški list v Mariboru.

Reklame

ne potrebuje

O. Bernatovič

ker se blago radi svoje kvalitete in cene same priporoča. 83

ZIKA

je najboljša žitna kava!

SKRAJNI JE ČAS

je, da se preprčate, da eder par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah.

Razširjajte „Del. Politiko“!

Za Velikonoč nov klobuk

● moram imeti! Kje naj ga kupim? ●
● Najceneje ga kupiš v dobroznani ●
● trgovini klobukov ●

JOS. POR nasl. A. Jamnik v LJUBLJANI,
Stari trg št. 14.
Velika zaloga najnov. novosti klobukov in čepic.

**Vseled ugodne nabave surovin smo
znatno znižali cene**

nogavicam
in drugim
pleteninam

P. n. trgovce in Konsumna društva prosimo,
da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi
Ljubljana, Privex 10.
Poštni predal 44.

Produktivna zadruga knjigo- vezov in sorodnih strok

v Ljubljani, Igriška ulica št. 6

se priporoča cenj. občinstvu, društvom, de-
lavskim organizacijam in institucijam za

vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela.

Izvršitev točna! 94 Cena najnižje!

Honigov valjeni paromlin

Havas & Forgacs

BAČKA TOPOLA.

Zastopstvo in zaloga: 125

A. Pauli,
Ljubljana, Sv. Petra c. 38

Telefon interurban št. 305.

Brzjavke „Pauli“ Ljubljana.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev F. Z. Z. Z.

Stavbeno, portalno in pohištveno mizarstvo,
kompletne oprave za hotele, kavarne in gostilne,
vile in privatna stanovanja.

Tovarna na GLINCAH pri Ljubljani.

Telefon interurban 410.

Najcenejša in največja zaloga dvokoles, motorjev, šivalnih
strojev, delov in pnevmatik. Otroški vozički različnih vrst
po čudovito nizki ceni. Posebni oddelek za
popolno popravo, emajliranje in poniklanje
dvokoles, šivalnih stro-
jev i. t. d. Shranijo se
preko zime. Prodaja tudi
na obroke.
Ceniki franko!

„TRIBUNA“ F. B. L.

tovarna, dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA,
Karlovska cesta št. 4. 82

BERITE!

Lovro Kuhar: Povesti.

Abditus: Predhodniki današnjega socializma in
komunizma.

Zadružni koledar za leto 1926.

„Pod lipo“, družinski mesečnik.

Naroča se: Zadružna založba v Ljubljani, Aleksandrova 5

Produkcija - kréma za čevlje.

Zahtevajmo in kupujmo vedno
n povsod le „Produkcijo
kréma“ za čevlje. 130

Milnar

starejša moč, z daljšo prakso
v moderno urejenih podjetjih
išče primerne službe. Cenj.
ponudbe pod „Pošten“ na
upravo lista. 138

Posebne nagrade za velikonočne
praznike našim odjemalcem!

Izvanredna in ugodna prilika nakupa po-
trebne obleke za bližajočo se spomlad.

**Zastonj dobite uro,
srebrno dozo itd.**

Oglejte si naše letake!

Konfekcijska tovarna

FRAN DERENDA & C E, Ljubljana
Detajlna trgovina Erjavčeva cesta št. 2

Ključavničar

preizkušen strojnik in kurjač
z daljšo prakso v električni
centrali išče primerne službe
Cenj. ponudbe pod „Spreten“
sprejema uprava t. l. 135

Novo trgovino

z norimberškimi zelen-
jadnimi, cvetličnimi in
poljskimi semeni

Je otvoril

JOSIP GAGEL
LJUBLJANA
Sv. Petra c. 7 (Hotel Lloyd)
Zahtevajte cenik!

Pri nakupu

spomladanske in letne moške obleke obrnite se zaupno
na specialno zalogo češkega in angleškega sukna

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4.

Največja izbira! — Cene neverjetno nizke! — Oglejte si zalogo! — Prepri-
čajte se! — Ostanki skoraj za polovično ceno!

Konzumentje! Konzumentje!

Nakupujte svoje potrebščine

v prodajalnah

Konsumnega društva za Slovenijo r. z. z o. z.

Solidne cene. Točna postrežba.

Dobro blago.

Učlani se lahko v vsaki prodajalni. Pristopnina Din 250.

Delež Din 300.—. Jamstvo enkratno. 133

Zlatorog

terpentinovo

≡ milo ≡

**Kakovost tega nepreko-
sljivega mila se da odte-
hrtati samo z
zlatom!**

Da se vpelje Zlatorog terpentinovo milo, ta ide-
alna sestava najfinejšega mila z najboljšim terpen-
alnim v najširše sloje prebivalstva, se vpreša od
1. avgusta 1915 v vsaki tisoči komad tega mila zla-
tnik po 10 frankov, ki se šele pri uporabi prikaže
srečnemu najditelju. — Mnogo zlatnikov se je že
našlo. — Prepričajte se tudi Vi o nep ekoslavji ka-
kovosti tega „zlatega mila“, katero se vporablja
radi svoje miline in prijetnega osvežujočega vonja
tudi mnogo kot toaletno milo. — Mogoče, da ste
tudi Vi tako srečni, da najdete zlatnik!